

§ 181

Länsi-Lapin luonnonsuojelualueita koskeva asetusvalmistelu

ROIDno-2020-1233

Valmistelija / lisätiedot:

Erkki Lehtoniemi

erkki.lehtoniemi@rovaniemi.fi

ympäristöpäällikkö

Ympäristöministeriö valmistelee parhaillaan asetusesityksiä, jotka koskevat luonnonsuojelualueiden perustamista Lapin maakuntaan. Perustettavat alueet ovat valtion omistuksessa. Lapin maakuntaan on tarkoitus perustaa valtioneuvoston asetuksella 75 luonnonsuojelualueita, joiden yhteispinta-ala on noin 72 000 hehtaaria. Lisäksi ympäristöministeriön asetuksella perustettaisiin 71 luonnonsuojelualueita, joiden yhteispinta-ala on noin 2 200 hehtaaria

Ylitornion kunnassa aivan Rovaniemen kaupungin rajan läheisyydessä malminetsintäyhtiö Mawson Oy on tutkinut jo usean vuoden ajan kulta- ja kobolttiesiintymiä valtioneuvoston asetusluonnoksessa esitetyillä Kaitajärven, Palokkaan ja Romppaan alueilla. Tutkimusalue sijaitsee Muurola-Aavasaksa tien varrella ja siitä on Rovaniemen kaupunkiin matkaa n. 50 km. Mahdollinen kaivos sijaitsisi siten Rovaniemen kaupungin talousalueella. Yhtiö on käyttänyt noin 23 miljoonaa euroa tähänastiseen tutkimustoimintaan alueella. On selvää, että malmitutkimusten luvittaminen näillä alueilla vaikeutuu merkittävästi entisestään, mikäli alueet muutetaan kansallisiksi luonnonsuojelualueiksi. Muutos aiheuttaisi todennäköisesti myös sen, ettei alueelle voisi tulla kaivostoimintaa. Alue on merkitty Länsi-Lapin maakuntakaavassa kaivostoiminnan kehittämisen vyöhykkeeksi.

Tilanne on haasteellinen elinkeinojen toimintamahdollisuuksille ja korostaa yhteensovittamisen tarvetta. Luonnonvaroihin perustuvan elinkeinotoiminnan kehittäminen vaatii tasapuolista tietopohjaa ja avointa priorisointitarkastelua maankäytön eri intressien yhteensovittamiseksi. Erityisesti kaivostoiminnan mahdolliseen käynnistämiseen tarvittava tieto malmipotentialista on vielä riittämätöntä ja tutkimustoiminta on sekä kallista että aikaa vievää.

Lapin liitto suhtautui 29.4.2019 antamassaan lausunnossa ehdottoman kielteisesti luonnonsuojelualueiden perustamiseen ja myös kokonaisuudessaan kyseenalaisti asetusluonnosten mukaisten suojeluohjelma-alueiden toteuttamisen ilman yhteen sovittavaa näkökulmaa ja vaikutusten arviointia suhteessa muihin maankäyttötarpeisiin. Lapin liitto piti lisäksi ajankohtaa suojelualueiden perustamiselle huonona niin kansallisen ja alueita koskevan muutostilanteen kuin myös Lapin elinkeinoelämän toimintaympäristön muutosten ja kehittämisen linjausten takia.

Kaitajärven, Palokkaan ja Romppaan alueet ovat erittäin tärkeitä ajatellen Rovaniemen ja koko Länsi-Lapin alueen elinvoiman ylläpitämistä ja parantamista.

Ehdotus

Esittelijä: Esko Lotvonen

Kannanottonaan Länsi-Lapin luonnonsuojelualueita koskevaan
asetusvalmisteluun Rovaniemen kaupunki toteaa seuraavaa:

Rovaniemen kaupungin mielestä asetusten valmistelussa ei ole selvitetty riittävästi muita kuin luonnonsuojelullisia perusteita. Nyt esillä olevassa valmistelussa ei ole selvitetty asetusehdotusten taloudellisia vaikutuksia, yhteiskunnallisia vaikutuksia ja elinkeinopoliittisia vaikutuksia. Tulevan kaivoksen vaikutuksia on arvioitu siten, että niitä voidaan verrata Kittilän kaivoksen työllisyysvaikutuksiin. Kaivoksella tulisi olemaan myös myönteisiä vaikutuksia alihankintaketjuihin laajalla vaikutusalueella. Erityisesti näitä olisivat metalli- ja kunnossapitoalan yritykset, maansiirto- ja kuljetusyritykset, sekä majoitus- ja ravitsemusalan yritykset.

Rovaniemen kaupunki esittää, ettei luonnonsuojeluasiaa viedä päätöksentekoon lausuntovaiheessa esitetyssä muodossa ja että Kaitajärven, Palokkaan ja Romppaan alueen luonnonsuojelualue kaavailusta luovutaan. Rovaniemen kaupunki esittää myös, että ympäristöministeriö yhdessä metsähallituksen kanssa etsii korvaavat alueet näille luonnonsuojelualueiksi kaavailluille alueille. Rovaniemen kaupunki on yhdessä Ylitornion kunnan kanssa valmis olemaan mukana alueiden kartoittamisessa.

Päätös

Kaupunginhallitus kuuli asiassa ympäristöpäällikkö Erkki Lehtoniemeä (klo 16.11).

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti kaupunginjohtajan esityksen mukaisesti.

Päätös lähetetään tiedoksi koko valtioneuvostolle.

Tiedoksi

Ympäristöministeriö

Päätöspöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä Rovaniemen kaupungin verkkosivuilla 28.4.2020 alkaen.

Otteen oikeaksi todistaa

Rovaniemi
28.04.2020

Marja Marjetta
hallintosihteeri

Muutoksenhakukielto

§181

Muutoksenhakukielto

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaan valmistelua tai täytäntöönpanoa; työ- ja virkaehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista; tai työjohto- ja valvontaoikeuden käyttämistä.